

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ

МАТЕРІАЛИ ІХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

22-23 вересня 2022 року

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2022

Редакційна колегія:

проф. Корда М.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С.,
доц. Вронська Л.В., доц. Демчук М.Б., доц. Покотило О.О.,
ст.викл. Стечишин І.П., асист. Павлюк Б.В., асист. Дуб А.І.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів: матеріали ІХ наук.-практ. конф. з міжнар. участю (22 – 23 вересня 2022 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2022. – 245 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції.
Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

Введення в короткі терміни серіалізації вимагає величезних зусиль, в першу чергу, від компаній, державних органів та дистриб'юторів.

Висновки. В результаті дослідження дійшли до висновку, що серіалізація необхідна для посилення контролю на фармацевтичному ринку, зокрема, безпеки дистриб'юторських ланцюжків. Серіалізація збільшить впевненість в якості ліків, і, в цілому, принесе позитивні соціальні та економічні вигоди.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗРОБКИ ЛЬОДЯНИКІВ ДЛЯ ПОЛЕГШЕННЯ СИМПТОМІВ КАТАРАЛЬНОГО ТА АФТОЗНОГО СТОМАТИТІВ

О. Кучмєєва, Т. Буткевич

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, Україна

akuchmееva@gmail.com

Вступ. Мікрофлору порожнини рота складає численна кількість мікроорганізмів, що її населяють: бактерії, віруси, гриби та найпростіші. Вступаючи у біохімічні та імунологічні взаємовідносини вони утворюють так звану «біологічну рівновагу», яка є динамічною, адже може порушуватися навіть протягом одного дня – після прийому їжі чи напоїв, чищення зубів або візиту до лікаря-стоматолога. У нормі екосистема порожнини рота дуже швидко відновлюється, повертаючись до усередненого стану. Однак, у результаті зниження захисних бар'єрних функцій слизової оболонки, змінюється склад та властивості мікрофлори, що може зумовити розвиток інфекційних процесів та дисбактеріозів [1].

Мета роботи. Узагальнити дані джерел літератури щодо етіології, клінічних проявів та лікування катарального та афтозного стоматитів з метою визначення актуальності розробки нової лікарської форми для полегшення симптомів їхніх проявів.

Матеріали і методи. Об'єктами дослідження були інформаційні матеріали, використано методи узагальнення та структурування даних.

Результати. Стоматити – «запальні хвороби слизової оболонки порожнини рота, етіологічний чинник яких діє безпосередньо на слизову» [2]. До аутоінфекційних стоматитів належать катаральний, афтозний, герпетичний та виразково-некротичний стоматити [2, 3]. Зазвичай гострі їхні прояви мають середній та тяжкий перебіг. Катаральний та афтозний стоматити (за умови утворення афт Мікуліча) зустрічаються досить часто, та характеризуються легким перебігом хвороби без або з утворенням 1-2 малоболючих афт [3]. Причинами розвитку патології можуть бути алергічні захворювання, зміна реактивності організму людини, сенсibiliзація до факультативно-анаеробної мікрофлори: переважно стрептококу (*Streptococcus (S.) oralis*, *S. sanguinis* і *S. mitis*), стафілококу, протею, кишковій паличці тощо [3, 4]. Також сприяючими факторами для виникнення катарального та афтозного стоматитів є неякісна гігієна порожнини рота, наявність каріозних відкладень на поверхні зубів (у тому числі молочних), утруднені прорізування зубів (молочних, постійних, зубів мудрості), травматичне ураження слизової тощо [2]. У залежності від характеру перебігу захворювання лікування включає санацію порожнини рота, знеболення та антисептичну обробку. Лікарем-стоматологом призначаються лікарські засоби як місцевого, так і загального впливу на організм [2, 3]. Льодяники – «тверда лікарська форма, що містить одну дозу одного або більше діючих речовин в ароматизованій, підсолодженій основі, яку необхідно розсмоктувати для переважно місцевої дії в порожнині рота і горла» [5]. Вони призначені для поступового (контрольованого пацієнтом) розчинення та вивільнення активних фармацевтичних інгредієнтів у порожнині рота. У залежності від властивостей діючих речовин льодяники можуть мати також і системний вплив на організм людини. Дана лікарська форма володіє певними перевагами для застосування у дітей та підлітків, адже дозволяє забезпечити високий комплаєнс через легкий та зручний спосіб застосування, можливого приховування

неприємного смаку окремих компонентів пропису, досить тривалого перебування у ротовій порожнині, що особливо важливо для корекції запальних процесів слизової оболонки. Додатково, з технологічної точки зору, одержання льодяників як у промислових умовах, так і в екстемпоральній рецептурі не вимагає складних прийомів та устаткування [5, 6].

Висновки. Медична проблема полегшення симптомів запальних процесів слизової оболонки порожнини рота, лікування катаральних та афтозних (при утворенні афтоїдів Мікуліча) стоматитів у дитячому та підлітковому віці вимагає розробки лікарської форми, яка б мала забезпечувати не тільки достатній лікувальний ефект, а й комплаєнс з боку пацієнтів, зважаючи на вікову категорію останніх. Тому, вважаємо розробку оромукозної лікарської форми – льодяників на паличці, досить актуальною.

References

1. Нормальна мікрофлора та мікрофлора при патологічних процесах порожнини рота : метод. вказ. для студентів II–III курсів за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / упоряд. Н. І. Коваленко. Харків : ХНМУ, 2021. 52 с.

2. Аутоінфекційні стоматити. Первинний гострий катаральний стоматит. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика : мет. вказ. для самостійної роботи студентів під час підготовки до практичного заняття та на занятті / Н. В. Котелевська. Полтава : Українська Медична Стоматологічна Академія, 2020. 14 с.

3. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит : метод. реком. для лікарів-інтернів / О. В. Мунтян. Вінниця : ВНМУ ім. М. І. Пирогова, 2020. 10 с.

4. Експериментальне моделювання хронічного рецидивного афтозного стоматиту / І. В. Ковач, Є. Н. Дичко, Л. І. Кравченко, Х. А. Бунятян, Ю. В. Хотимська. *Medical sciences / «Colloquium-journal»*. 2020. № 10(62). С. 74-78.

5. Технологія ліків промислового виробництва: підруч. для студентів ВНЗ: у 2 ч. / В. І. Чуешов та ін. 2-ге вид., перероб. і допов. Х. : НФаУ: Оригінал, 2012. Ч. 1. С. 306, С. 307-312.

6. Гордієнко О. І., Грошовий Т. А. Сучасний стан створення, виробництва та дослідження таблетованих лікарських препаратів. Повідомлення 27. Основні аспекти виготовлення лікарських засобів у формі льодяників. *Фармацевтичний часопис*. 2017. № 1. С. 74-80.

РЕЗУЛЬТАТИ ПІДВИЩЕННЯ РОЗЧИННОСТІ НІМЕСУЛІДУ В СКЛАДІ ТВЕРДОЇ ДИСПЕРСНОЇ СИСТЕМИ

**В. Лижнюк, В. Лісовий, В. Бессарабов, Г. Кузьміна,
А. Гой, І. Повshedна, В. Костюк, К. Савченко**

*Київський національний університет технологій та дизайну,
м.Київ, Україна*

v.lyzhniuk@kyivpharma.eu

Вступ. На сьогоднішній день існує велика потреба у нестероїдних протизапальних засобах (НПЗЗ), яка пояснюється значним поширенням захворювань, що пов'язані із розвитком гострого чи хронічного запалень. Яскравим представником великої групи НПЗЗ є німесулід, який відіграє фундаментальну роль у контролі запалення та полегшенні болю [1]. Однак, даний активний фармацевтичний інгредієнт (АФІ) характеризується низькою розчинністю у воді, що уповільнює його вивільнення з твердих пероральних лікарських форм та значно знижує біодоступність. Саме тому питання підвищення розчинності німесуліду все ще залишається справжньою проблемою в процесі розробки рецептур та потребує комплексного вирішення. Вирішити проблему низької розчинності німесуліду можна за допомогою сучасного високоефективного методу – утворення твердих